

J A E T T A V A K S I
J A E T T A V A K S I

Jaettavaksi on Kuvataideterapia erityisopetuksen menetelmänä
-erikoistumisopintojen (60 op) lopputyönäyttely

Satakunnan ammattikorkeakoulu

Sarja D, Muut julkaisut 2/2009

ISBN 978-951-633-058-0

ISBN 978-951-633-059-7 (pdf)

ISSN 1457-0688

Kuvat: Reima Nevalainen

Taitto: Annika Virtanen, Katri Väkiparta

Painopaikka: Painorauma Oy, Rauma

Paperi: kannet Novatech silk 250g, sisäsivut Novatech silk 150g

© Satakunnan ammattikorkeakoulu ja tekijät

JAETTAVAKSI

Kuvataideterapia erityisopetuksen menetelmänä

SAMK Kuvataide Kankaanpää 2009

JAETTAVAKSI

Satakunnan ammattikorkeakoulun järjestämässä Kuvataideterapia erityisopetuksen menetelmänä -koulutuksessa on hyödynnetty kuvataideterapiamenetelmän kokemuksellista oppimista. Oppimisprosessi on perustunut omien kuvien tekemiseen ja niiden reflektointiin. Opinnoissa on pyritty avoimeen dialogiin konkreettisen kuvan kanssa. Kokemuksellisessa oppimisessa myös yksilön ja ryhmän välinen vuorovaikutus on ollut merkittävää. Kuvan runsas terapeutin käyttö koulutuksessa on tukenut opiskelijakeskeisyyttä, opiskelijan aktiivisuutta, itseohjautuvuutta, kykyä itsenäiseen tiedon hankintaan ja soveltamiseen.

Terapeuttisen kuvan tekemisen ohella opiskelijan opinto-ohjelmaan on kuulunut myös oma taiteellinen tuotanto. Tämä työ on ollut suurelta osin itsenäistä kuvan tekemistä, joka on myötäillyt kunkin opiskelijan henkilökohtaisia intressejä palvellen siten jokaisen omia kehittymistarpeita. Kankaanpään kuvataiteen gallerian näyttely, Jaettavaksi, on opetus- ja ohjausalalla toimivien kuvataideterapeuttisen menetelmän ohjaajien ensimmäinen yhteinen esiintyminen. Näyttelyn teokset ovat osa nyt valmistuvien opiskelijoiden kahden vuoden aikana portfolioihinsa keräämää taiteellista tuotantoa.

Näiden opiskelijoiden valmistumisen myötä kuvataideterapeuttinen toiminta leviää lasten ja nuorten kasvuympäristöihin tulemaan mm. oppimisvaikeuksissa olevia sekä eri tavoin menetyksiä kokeneita oppijoita. Tämä työ edistää lasten ja nuorten tuleamista nähdäiksi ja kuulluiksi, auttaa heitä arjessa selviytymisessä ja ennaltaehkäisee heidän putoamistaan yhteiskunnan marginaaliin. Opiskelijoiden opinnäytetöinään tekemien kehittämistehtävien mukaan kuvataideterapeuttinen toiminta on jo tämän koulutuksen myötä tuonut lapsille ja nuorille merkittäviä onnistumisen sekä muita itsetuntoa nostavia kokemuksia. Sen on myös konkreettisesti todettu lisäävän esimerkiksi keskittymiskykyä sekä motorisia ja sosiaalisten taitoja.

Toivon menestystä ja taiteellisen työn parantavia kokemuksia kaikille kuvataideterapeuttisen työn tekijöille. Kuva voimaantumoon ja tehkään työnne näkyväksi. Tämä työ on tarkoitettu jaettavaksi.

Sastamalassa 21.4.2009

Päivi-Maria Hautala

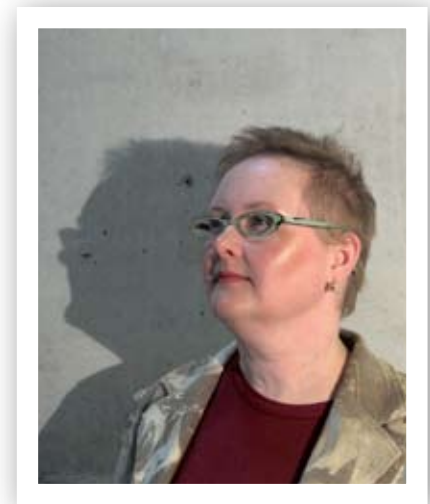
Leikki on kastelijana ja ravinteena lapsen luovuudessa. Taide on luonnollinen kasvualusta lapseuteen. Lapsi minussa avaa luottamusta. Se tuo elämisen, olemisen ja katsomisen vapauden ja keveyden.

MARJA VARTIAINEN (OS. KIRILIN)

artesaani/keramiikka, lähihoitaja/mielenterveys- ja päihdetyö, yo-merkonomi

Keitele

vartiainen.marja@hotmail.com

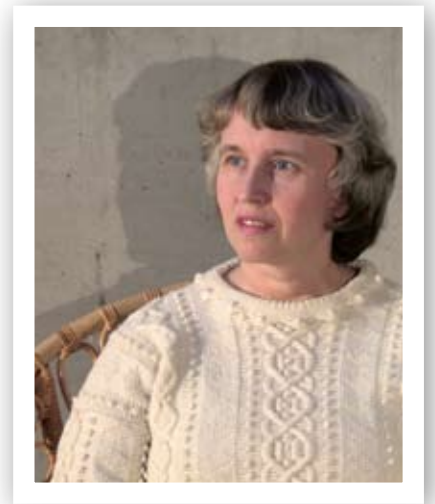
*Minun taiteeni syntyy kankaiden kahinasta
ja paras terapiani sukkauiikkojen helinästä.*

TUULA MANNINEN

sosiaalikasvattaja, lastenkodinohjaaja

Kokemäki

TuulaManninen@jippii.fi

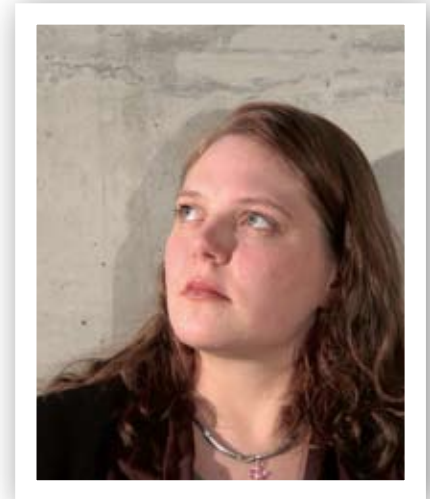
Taideterapiassa puhuttelevaa on se koskettavan inhimillinen vuorovaikutus, joka syntyy työtä tehdessä ja valmista työtä tarkastellessa. Pidän taiteen suomasta mahdollisuudesta esteettiseen nautintoon, mielekkyyteen. Muutun ja patinoidun oman eletyn elämäni mukaan. Minä olen elämäni muokkaama taideteos.

KAROLIINA KUISMIN

Steinerkoulun luokanopettaja, erityisopettaja

Myrskylä

karoliinakuismin@yahoo.com

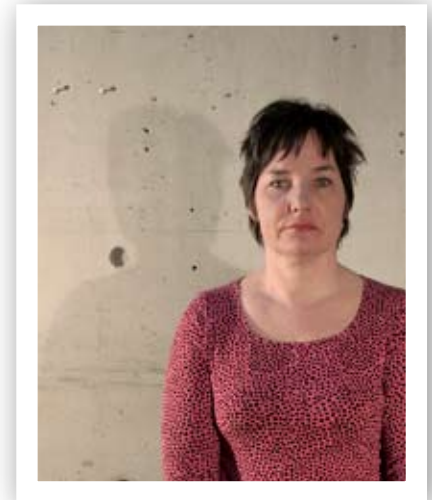
*Ihmiselle annetaan jostain siivet
kun hän joutuu kuilun partaalle.
Kuvataideterapeuttisten menetelmien
avulla olen voinut olla rakentamassa
siipiä, joiden kannattelemana olen kyennyt
matkaamaan turvallisemmin tulevaan.*

MARJA-LEENA MÄKIKYLÄ

sosiaalikasvattaja, lastentarhanopettaja

Ylöjärvi

marru.m@luukku.com

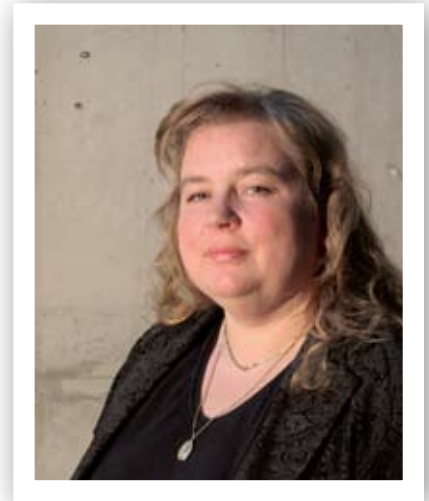
Työskentelen lasten parissa ja olen saanut tämän opiskelun myötä paljon uusia menetelmiä työssäni toimimiseen. Taideterapiaopinnot ovat avanneet silmäni aivan uuteen maailmaan ja olen iloinen siitä.

ELINA JUNNILA

sosionomi (AMK)

Kankaanpää

e-junnila@suomi24.fi

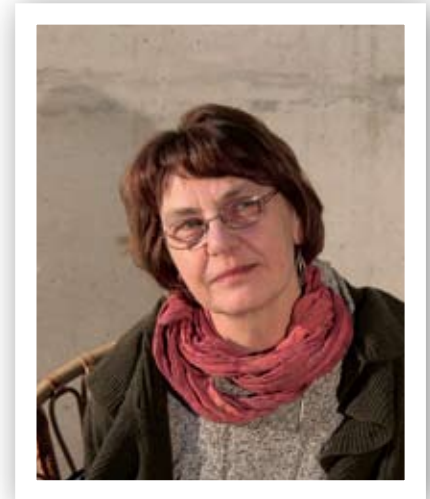
*Kuva on minulle tunteiden ikkuna, josta
avautuu maailma omiin tunteisiini ja
mielikuviini. Kuva voi hätkähdyttää,
paljastaa tai voimaannuttaa. Mitä
milloinkin olen valmis katsomaan.
"Käsissäsi kannat linnun unelmaa – se
savena on kämmenelläsi vasta, vaan kerran
karkeasta se pääskysenä nousee, sielun saa."
(Ellen Niit, suom. Elvi Sinervo)*

MARITA GRANBERG

lastentarhanopettaja, luokanopettaja KM

Kirkkonummi

marita.granberg@elisanet.fi

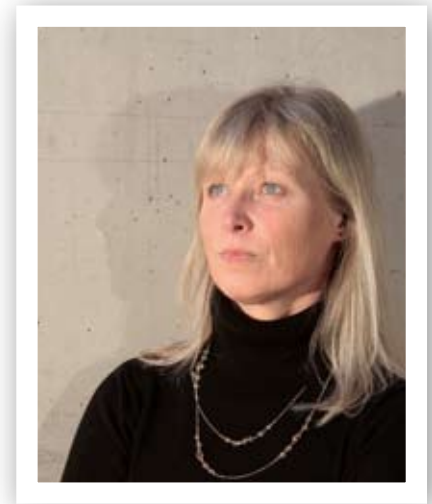

*Taideterapeuttisia taikasanojani
ovat tunneilmaisu ja vuorovaikutus.
Terapeuttisen taideilmaisun avulla
ymmärrän ja oivallan sisäistä matkaani
kuin sytyttäisin sammuneita tähtiä.*

PAULA SALMELA
artenomi, graafikko, vapaa kirjoittaja
Espoo
paula.salmela@kolumbus.fi

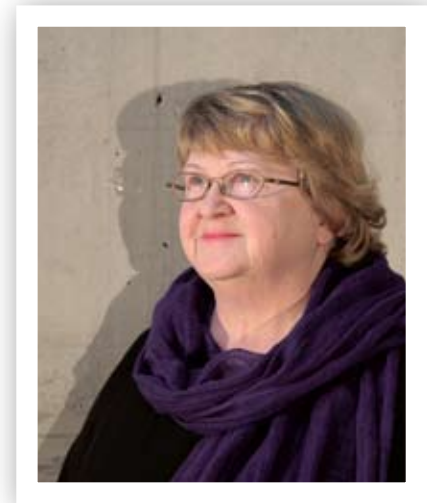
Luovuus ja taiteet ovat olleet aina suuri intohimoni ja mielenkiintoni. Maalaamisen myötä elämäni on tullut valoa, iloa, rauhaa ja uskoa parempaan. Se johdattelee minua yhä uusien, ihanien värien maailmaan voimauttaen ja eheyttäen. Maalaaminen ja värit ovat kuin elämän seikkailu, niiden parissa viihtyy ja aina ne opettavat uutta.

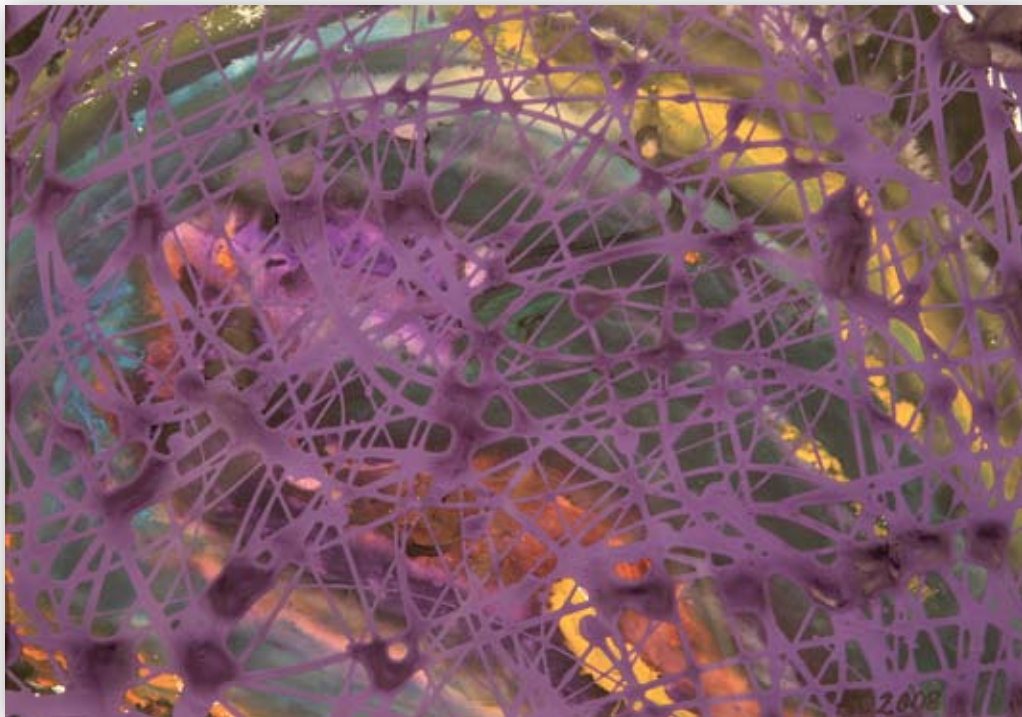
ANITA KUUSISTO

*sosionomi (AMK), toiminut sosiaalityössä, opettajana,
opinto-ohjaajana ja erityisluokanopettajana*

Karvia

anita.kuusisto@pp.inet.fi

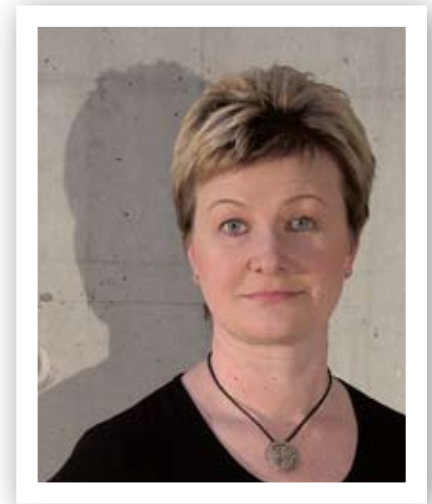
*Taide herättää tunteita, ajatuksia,
kysymyksiä. Kuvien tekeminen on
vapautumista, terapiaa, ajatuksen liitoa,
tärkeä oman eheytykseni keino.*

KIRSI MÄKELÄ

kehitysvammaistenohjaaja, kasvatusohjaaja

Pomarkku

kirsi.makela@pomarkkulainen.com

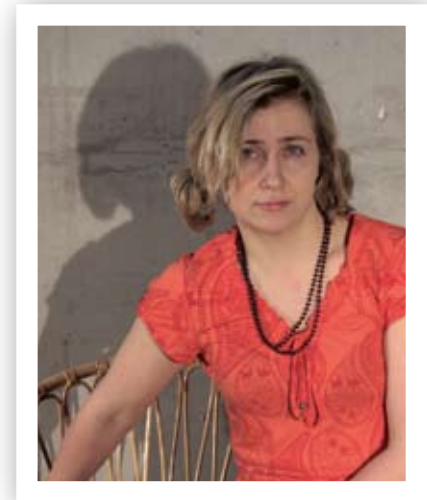
Opintojen aikana olen tehnyt matkan itseeni, piirtänyt ja maalannut asioita, joita en itsekään aina ole ymmärtänyt, ihmetellyt vain katsellen: kuka minut tähän piirsi? Koen kuvataideterapian auttamismenetelmänä, jonka avulla voi saada kokemuksen omasta yksilöllisyydestään ja arvokkuudestaan ja siten ehkä uskaltautua ottamaan uusia askelia elämässään.

KATJA LEHTINEN

sosionomi (AMK)

Noormarkku

katjaleh1@gmail.com

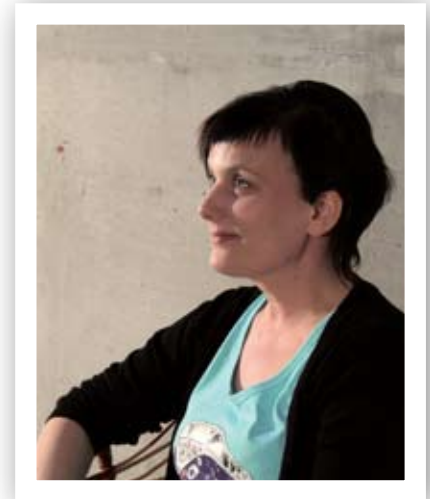
*Nuuhkin, katselen ja kuuntelen.
Maalaan kuvia, en osaa olla maalaamatta.
Rakastan hiljaisuutta, vettä, riippumattoa
ja eläinlaumaani. Ne muodostavat
terapeuttisen tilani. Ajattelen, että taiteen
hyvää tekevä vaikutus on kaikkien oikeus,
lääke, joka parantaa pehmeällä tavalla
ketään vahingoittamatta.*

ILONA AURAMAA

artenomi, erityisryhmien ohjaaja

Eura

ilona.auramaa@luukku.com

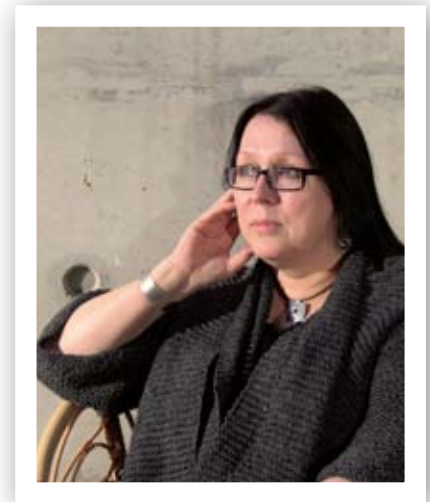
*Visuaalisuus on kuulunut elämääni
lapsuudesta alkaen. Opiskelen jatkuvasti
sekä taiteenteoriaa että käytäntöä.
Kuvataideterapian opiskelu on antanut
tilaisuuden kuvan tekemiseen ja sen
sanallistamiseen. Kuvan tekemisen kautta
voin käsitellä asioita, joita en välttämättä
halua kertoa sanoin muille. Oma tulkintani
kuvasta kantaa eteenpäin värikkäällä
matkallani.*

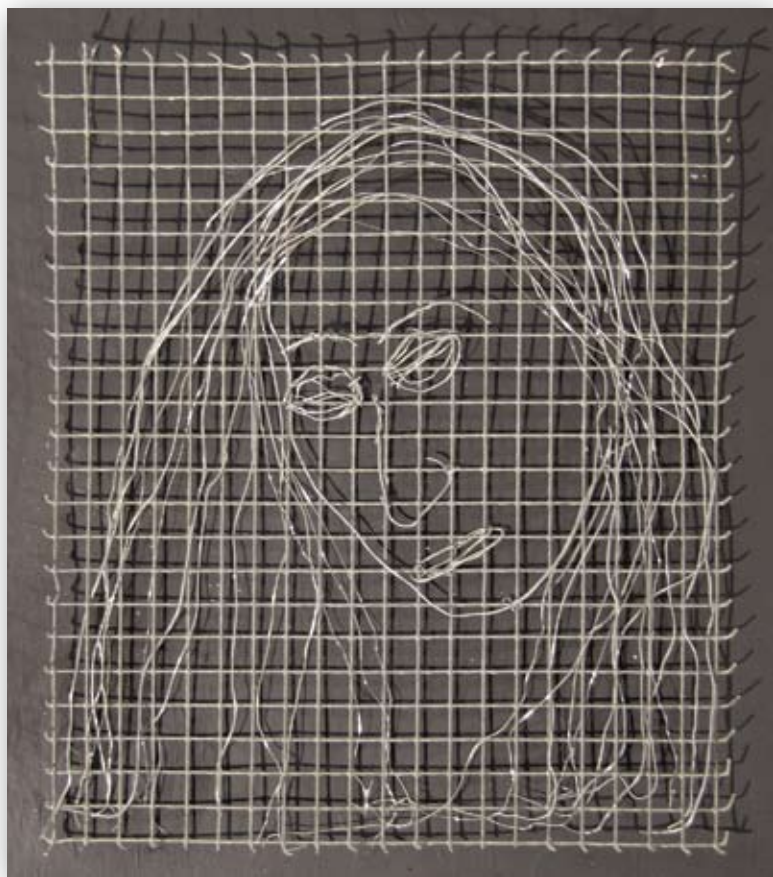
TUIJA HANNUKSELA

kuvataiteeseen erikoistunut luokanopettaja, rehtori

Pori

tuija.hannuksela@pori.fi

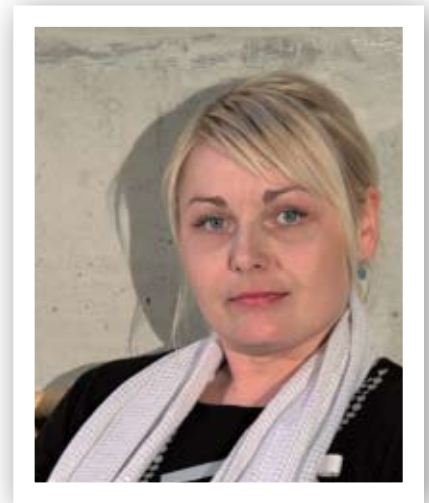

Valokuvaaminen on minulle yhtä aikaa taidetta ja terapiaa. Sen kautta jäsenän ajatuksiani, tunteitani ja omaa elämääni. Valokuvien avulla voin pysähtyä ja katsoa hetkiä elämästäni. Kameran linssin läpi näen elämän heikkoudet ja vahvuudet.

MIRJAMI LATVALA

*jälkihuolto-
nuorten ohjaaja
Noormarkku
mirjamilatvala74@hotmail.com*

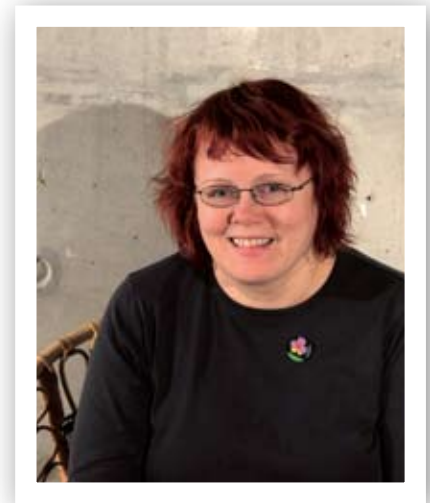
Taide on leipää ja viiniä.

SIRPA GRÖNVALL

sosionomi (AMK), ohjaaja

Pori

sirpa.gronvall@kotikone.fi

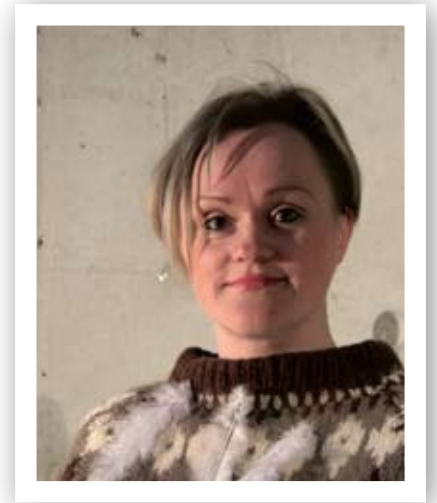
Kuvani viestivät keveyden kaipauksesta ja kyvystä olla läsnä tässä hetkessä. Ne auttavat minua näkemään pyrkimykseni ja unohtamaan mahdottomuudet. Katson höyhenen lentoa, etsin tarkoitusta, luotan ja suostun ohjattavaksi.

RAINI JÄRVILÄ

lastenohjaaja, sosiaalikasvattaja, luokanopettaja

Nivala

raini.jarvila@nivala.fi

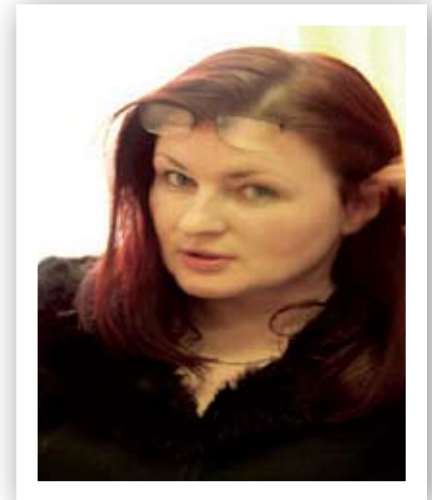
Kuvataideopintojeni myötä kiinnostuin ihmisen sisäisestä, näkymättömästä maailmasta. Kuvan tekeminen on vaistonvaraista; oma sisäinen visio ja tunne ratkaisevat aiheen valinnan ja taiteellisen toteutuksen. Motto: Menestyksen tikapuita ei voi kiivetä kädet taskussa.

MAIJA LINNA

yhteisöpedagogi, sosiaaliterapeutti

Turku

maija.linna@mil.fi

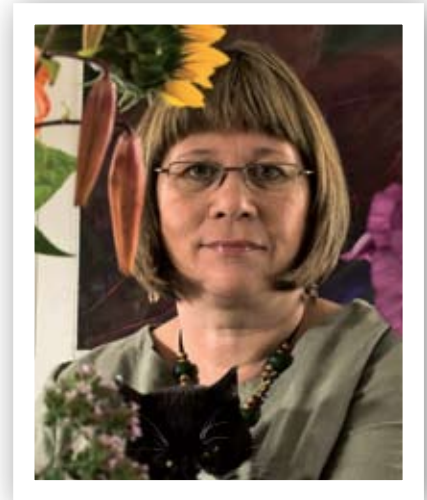

*Olen kuvataideopettaja, joka tekee taidetta;
maalaan, valokuvaan ja teen videotaidetta.
Väri vie minut maalatessani kohti valoa,
luontoa. Maalatessani koen parhaimmillani
kuin käsi ajattelisi, paljastaisi jotain
alitajuista, näkisi enemmän. Olen halunnut
valokuvata itseäni kokonaisena ihmisenä,
jolla on myös alitajunta. Olen käyttänyt
kuvarinnaustuksia tähän päämäärään
päästäkseni.*

TERESA GALENIUS

*kuvataideopettaja
Sastamala
teresagalenius@gmail.com
www.teresagalenius.net*

JÄÄTTÄVÄKSI

KUVATAIDETERAPIA ERITYISOPETUKSEN MENETELMÄNÄ (60 OP)
Erikoistumisopinnoista valmistuvan ryhmän lopputyönäyttely 9.–26.5.2009,
Kankaanpään kuvataiteen Galleria, Paasikivenkatu 24.